

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 164. szám.
Szombat, 1937. július 24.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A jugoszláv konkordátum

A jugoszláv konkordátum parlamenti ratifikálása körül váratlanul magas hullámok csapkodják a Sztójadinovics-kormány hajóját. Egész meglepetésszerűen támadt a vihar, amely a külső jelek szerint vallási harc és a jugoszláv államvallás, a pravoszláv egyház köréből indult ki, valójában azonban a nagy állampolitikai küzdelem kirobbanása, amit Jevtics és Zsivkovics kis ellenzéki csoportja, a szélsőséges szerb nacionalisták pártja provokált.

Az összefüggéseket nehéz megérteni, ha nem tudjuk, hogy ez a mostani mesterségesen felidézett harc tulajdonképpen utolsó kísérlete a JNZ pártjának a JRZ ellen, a Jevtics és Zsivkovics vezetése alatt álló Jugoszláv Nemzeti Egyesülés (Jugoslavenska Nacionalna Zajednica) végső próbálkozása a kormányon lévő, demokratikus Jugoszláv Radikális Egyesülés (Jugoslavenska Radikalna Zajednica) megbuktatására.

Hogy mi rejtőzik a konkordátum körül támadt harc kulisszatitkai mögött, azt megvilágítja és érthetővé teszi Subotics igazságügyminiszter parlamenti beszéde. A miniszter kijelentette, hogy a szerződés megkötésének igen nagy nemzetpolitikai előnye van és bár nem mondta, mindenki tudja, hogy ezzel a miniszter a horvát kérdésre célzott.

Sztójadinovics kormánypolitikájának kezdettől fogva a horvátokkal való teljes megbékülés a mozgató rugója. Két évvel ezelőtt a nyíltzavazásos választás bukással egyetjelenítő győzelmet hozott Jevtics szélsőnationalista diktatúrájának és a horvát parasztpárt, valamint a demokratikus szerb ellenzéki pártok egyesült listája — minden erőszak, hamisítás és a mandátumok elosztása körül üzött matematikai játék ellenére — a képviselői mandátumok negyven százalékát kapta. A többségi akarathoz ez a leplezhetetlen megnyilatkozása azután pár hét alatt el is söpörte helyéről a Jevtics-kormányt, hogy helyt adjon a demokratikus irányzatot és a megbékülést képviselő Sztójadinovics-érának. Pál régensherceg, a régenstanács és a kormány akarata találkozott a nép törekvéseivel és a szkupstina többségének akaratával.

A belgrádi parlamentben ma tulajdonképpen csak a Jevtics-kormány listáján megválasztott szerb képviselők ülnek, mert a horvát ellenzék passzivitásba vonult és nem igazoltatta mandátumát Belgrádban. A szkupstina azonban még így is nagy többségében Sztójadinovics mellé állt és a kormány kétéves munkája során céltudatosan készítette elő a talajt Macsekkel, a horvát parasztpárttal való meg egyezésre. A jugoszláv kormány egyik fontos valláspolitikai engedménye a katolikus horvátok számára a konkordátum, mely tulajdonképpen megszünteti a szerb pravoszláv egyház kedvezményes helyzetét és a pravoszláv hit államvallás jellegét és egyforma jogot biztosít a horvát és szlovén katolikus egyház számára is.

Jevtics és Zsivkovics eddig nem tudták megbontani a szkupstinában Sztójadinovics mögött álló képviselői sorokat és most a pravoszláv egyház vélt sérelmének jogcímét látták alkalmasnak a zavar keltésére. Etekim-

Öfelsége II. Carol király megbeszélést folytatott Eden angol külügyminiszterrel

Az uralkodó megvásárolta Edward volt angol király kedvenc yachtját

Brüsszelből jelentik: Öfelsége II. Carol király Londonból jövet Brüsszelbe érkezik.

Londoni jelentés szerint az uralkodó ma villásreggelin vendég volt VI. György angol király családjánál. Mint már a reggeli lapok jelentették

Öfelsége II. Carol király megvásárolta a „Nahlin” jachtot, a nemrég lemondott Edward király kedvenc kirándulóhajóját, amely egy ismert angol milliomosnő tulajdona volt.

Az uralkodó a Daily Mail tudósítójának adott nyilatkozatában megerősítette a jacht megvásárlásának hírét és a következőket tette hozzá:

— Remélem nyugalmas tengeri utakat fogok rajta megtenni a Mare Neagra—Feketéés az Aegei tengeren és esetleg máshol is. Néha, az állami ügyek fáradalmi után szükségem van a pihenésre.

Eden külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről Öfelsége ezeket mondotta:

— Miután a látogatásom nem volt hivatalos jellegű, nem volna illendő, hogy a külügyminiszternél tett látogatásomról nyilatkozzam, amíg az angol külügyi hivatal nem ad ki róla közleményt.

A lap úgy értesül, hogy a megbeszélésen az általános európai helyzetről volt szó.

A megvásárolt „Nahlin” jachtot most tatarozás alá veszik, azután pedig elindítják Constantaba. A hajó sebessége 17 tengeri csomó és 5000 mérföldet tud megtenni minden fűtőanyag pótlása nélkül. A jacht nagyobb tengeri cirkálásokra alkalmas. Rendkívül erős rádióleadó állomással és felvevőkkel van berendezve, a hajó személyzete 51 tagból áll, tizenkét fűrdőszoba, ezenkívül nagyszerű torna- és táncstermek vannak.

Beavatkozást sürgetnek Moszkvában a japán-kinai konfliktusba

— Egyenlenség a japán kormány és a hadsereg között —

Londonból jelentik: A távolkeleti japán-kinai ellentétéről érkező hírek jobbra-balra hullámzanak. Az egyik nap javul a helyzet, a másik nap ismét rosszabbodik. Kétségtelen, hogy az északkinai tartományokban levő 37-ik hadosztály már kiürítette előretolt állásait és így Hopeiben a helyzet megnyihült. Ezzel szemben azonban egy másik tartományban mára ismét teljesen kiéleződött a feszültség. **Itt ugyanis a 175-ik kinai hadosztály parancsnoksága erősen fellépett a partra szállni akaró japán csapatokkal szemben.** Hír szerint Tokióban az a terv merült fel, hogy Kinával teljesen új megállapodást kössenek, amelyben részletesen és minden kérdésben egyezséget kellene létrehozni, hogy az ellentéteket minden

tekintetben megszüntessék és végetvessenek egyszer és mindenkorra az évek óta folyó japánellenes agitációknak. Tokió ezért hajlandó lenne új vegyes bizottságot küldeni Nankingba a tárgyalások megkezdésére.

SANGHAIBÓL jelentik: Miután az északkinai helyi hatóságok nem hajlandók a nankingi központi kormánnyal közölni annak az egyezménynek a részleteit, amelyet a japánokkal megkötöttek, nagy az aggodalom, mert attól tartanak, hogy Sung Cse-Juan tulságos nagy engedményeket adott a japánoknak.

Tokióból jelentik: A japán parlament ma kezdte meg 71-ik ülésszakát. Japán politikai

terben kapóra jött nekik, hogy Varnava pátriárka már hónapok óta súlyos, halálos beteg. A jugoszláv pravoszláv egyház feje ugyanis józan politikai belátással nem támasztott akadályokat a katolikus egyházzal történő meg egyezés elé és még Jevticséknek a Vatikánnal folytatott tárgyalások idején tanácsokkal is szolgált a belgrádi kormánynak. Helyette, Doszitelj pátriárka azonban, úgy látszik, közelebb áll érzésben a Nemzeti Egyesülés Pártjához és sietett felemelni a pravoszláv egyház tiltakozó szavát. Kiátkozással fenyegették meg a konkordátum híveit, amivel sikerült is megbolygatniuk a kormánypárt sorait. Érthető, hiszen tizenkét pravoszláv lelkes-képviselője van a szkupstinában a radikális zajednicának, akik kénytelenek engedelmessé válni egyházuk parancsainak — de még huszra lehet becsülni azoknak a képviselőknek számát, akiket habo-

zová tett, vagy a javaslat ellen fordított egyházuk fenyegetése. A katolikus horvát képviselők, akik ellenzéki programjuk mellett ezuttal kétségtelenül a kormányjavaslat mellett szavaznának, még mindig passzivitásban vannak és helyük üresek a szkupstinában. Mégis, ennek ellenére, minden jel arra mutat, hogy a Sztójadinovics-kormánynak még így is meglesz a többsége és a szkupstina ratifikálja a konkordátumot.

Be fog következni az a kómikus helyzet, hogy Jevtics, Zsivkovics, Auer és hűveik az önmaguk-szerkesztette szerződés ellen szavaznak, de a többség szilárdan Sztójadinovics mellé áll. A demokratikus szerb népakarat szentesíti Sztójadinovics demokratikus kormányzati működését nemcsak a kisebbségek jogainak visszaállítása, hanem a horvát testvérnéppel való megbékülés felé is.

AMEFA kertiünnepély

augusztus 8-án a Tündéerkertben

körökben úgy tudják, hogy a kormány nem jelenik meg a mai ülésen. A parlament bizalmát nyilvánítja majd a kormány politikájának, tekintettel az északkeleti eseményekre és üdvözlő fogja a Kinában tartózkodó japán helyőrség katonáit.

A japán kormány és a hadsereg között komoly nézeteltérések támadtak a kínai hadjáratot illetően. A japán kormányhoz közelálló helyen pénteken kijelentették, hogy a viszály gyakorlatilag máris megszűntnek tekinthető, azonban a katonai körökben másként gondolkoznak a dolgok felől.

Tiensinből csütörtökön egy magasrangú japán katonatiszt érkezett vissza Tokióba és a legfőbb japán haditanácsból felhatalmazást akart kérni arról, hogy Északkeletből a japán csapatok elűzhessék az összes japánellenes elemeket.

Mialatt tehát a japán kormány békét igyekszik teremteni, a japán hadsereg tovább akar támadni és folytatni kívánja Kína megszállásának előkészítését.

A japán lapok is ezt az álláspontot vallják és azt közlik, hogy a háborus veszedelem még mindig fennáll.

Moszkvából jelentik: A szovjetlapok nem hiszik, hogy a Kinában beállott pillanatnyi enyhülés tartós legyen. Biztosra veszik, hogy Japán előbb-utóbb megkezdí hódító hadjáratát és nem elégszik meg majd Északkeletével, hanem tovább mennek seregei dél felé is. Az Izvestia szerint ezt csak egy módon lehetne megakadályozni úgy, hogy a Kinában leginkább érdekelt két hatalom, Anglia és a Szovjet összefog és értésére adja Japánnak, hogy nem tűr meg semmiféle terjeszkedést. Az Izvestia keserűen megjegyzi, hogy angol részről nyom sincs semmiféle ilyen határozott megoldásnak. Pedig Angliának csak erkölcsi támogatásban kellene részesíteni a szovjetkormányt, míg a többit elvégzi a szovjet katonai ereje is.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség singaporei híradása szerint ott több japánellenes incidens játszódott le. Egy japán halászköböl álló csoportot tegnap este megtámadtak és súlyosan bántalmaztak. Ugyancsak támadás ért néhány japán diákot, akik békésen sétáltak a város uccáin, (Rador).

Pekingből jelentik: A 29. kínai hadsereg 37-ik és 132-ik hadosztályai közötti helyőrségcsere a japán-kínai katonai bizottság felügyelete alatt programszerűen folyik. Míg a japánok meglegedettek a kínai katonák magatartásával, a kínaiak csalódottaknak látszanak, mert a megígért japán visszavonulás jelei még nem mutatkoznak.

Eltemették Marconit

Impozáns gyászünnepség folyt le Bolognában

Rómából jelentik: Ma délelőtt érkezett meg MARCONI koporsója Bolognába. A bolognai vasúti pályaudvaron óriási tömeg várakozott a gyászmenetre. A különvonattal együtt megérkezett a városba Colonna herceg, Róma kormányzója is, aki átadta a koporsót Bologna város vezetőségének. A királyt a genóvali herceg képviselte. A halottat a pályaudvaron Rocca bíboros megáldotta, majd megindult a hatalmas gyászmenet a bazilikába. Itt a koporsót újból beszentelték és Rocca bíboros nagy gyászbeszédet mondott. Utána a kormány nevében Giuseppe Bottay mondott búcsúbeszédet, majd pedig Solarino, Marconi legkitünőbb munkatársa felolvasta Marconinak azt a beszédét, amelyet a bolognai rádió felavatásán mondott és amelyben felszólította az olasz népet, hogy kövessék Mussolini parancsait. A gyászszertartás befejezése után megindult a menet, amely a Sante Frorino bazilikából a koporsót a Sercona templomba kísérte, ahol Marconi hamvait a családi sírboltba helyezik el.

Tătărescu miniszterelnök betiltotta a választási erőszakoskodásokat

— A miniszterelnök távirata — Szabadlára helyezték Cosloski volt szenátort —

București-ből jelentik: Tătărescu miniszterelnök a következő tartalmú táviratot küldte azon megyék prefektusaihoz, ahol választások lesznek:

„Néhány megyéből jelentik, hogy a folyamatban levő választási propaganda során agent provokátorok erőszakosságokra vetemednek. Sajnálatos, hogy a közigazgatási választásokat, amelyek természetüknél fogva békés légkörben kellene, hogy végbemenjenek, politikai természetű szennvedélyek zavarnak meg. Kérem, alkalmaz-

zák a törvény teljes szigorát és a legkisebb kihágást is toroljanak meg, hogy a rend mindenképpen biztosítottassék. Tătărescu, miniszterelnök és belügyminiszter.”

Tegnap szabadlára helyezték Cosloski, volt Roman-városbeli nemzeti-parasztpárti szenátort, akit a községi választások alkalmával lefolyt véres események miatt vettek őrizetbe. Az ügyészség felbuzerálással élt a szabadlára helyezés ellen, a vádtanács azonban nem fogadta el az ügyészség álláspontját.

Spanyol tiszték Berlinben

— A nemzeti repülőgépek újra bombázták Madridot —

Navalcarnero. A Havas-iroda jelentik: A nagy hőség ellenére a harcok már a kora reggeli órákban megkezdődtek. A kormánycsapatok új offenzívát indítottak a Cuesta de la Reina-domb ellen, amely a Toledo—Madrid közötti országúton van. Mint a többi harcokban is, a kormánycsapatok itt is a tankokat irányították a tűzvonalba, ennek ellenére azonban a gyalogság nem tudott előretörni, miután a nemzetiek gépjárművei szintén teljes akcióban voltak. Nyolc órákor a kormánycsapatok tankjait visszavonták. A harcok egyébként mindkét oldalon teljes hevességgel folynak.

Ugyancsak a Havas-iroda jelenti, hogy reggel, valamivel hét óra előtt a nemzeti repülőgépek ism-

megkezdtek Madrid bombázását. Ez a légitámadás egy órán keresztül tartott és a repülő célpontja a város belterülete volt. Az áldozatok számát még nem ismerik. Az utolsó bombázás a spanyol főváros ellen három héttel ezelőtt folyt le és a mostani légitámadás azt engedí sejtetni, hogy a főváros körüli harcok egyre erősebbek lesznek.

Berlinből jelentik: A lapok már megírták, hogy a spanyol nemzeti hadsereg több tisztje Németországba utazik üdülésre. Öt spanyol tiszt megérkezett már és közöttük van Mondes Baredo ezredes, a toledo csapatok súlyosan megsebesült volt parancsnoka.

Az aradi Munkásbiztosító Pénztár

a tüdőbeteg-bélyegek vételi kötelezettségéről

Tekintettel arra, hogy a tüdőbetegek javára behajtott bélyegek, valamint a háztartási alkalmazottak kötelező biztosítása és a társadalombiztosító bírságainak elengedése körül még mindig tájékozatlanság uralkodik, az aradi társadalombiztosító pénztár igazgatósága a következők közlését kéri:

1. Azon magánalkalmazottak, akiknek napi fizetése nem haladja meg a 100 leit, heti 2 lei tüdőbetegbélyeget kötelesek leróni, míg azok, akiknek napi keresete a 100 leit meghaladja, 4 leit fizetnek hetenként. Ennek az összegnek felét az alkalmazott, felét pedig a munkaadó fizeti. A kisiparosok — függetlenül attól, hogy melyik osztályba tartoznak — heti 2 lei tüdőbetegbélyeget kötelesek leróni.

2. A mindkét nemű háztartási alkalmazottakat be kell jelenteni a társadalombiztosító pénztárnál, még akkor is, ha nem egész napra vannak alkalmazva. Tekintettel arra, hogy még mindig nagyon sokan nem tettek eleget ennek az intézkedésnek, a társadalombiztosító felhívja az érdekelték figyelmét arra, hogy a legrövidebb időn belül jelentésük be a társadalombiztosítónál háztartási alkalmazottaikat, mert ellenkező esetben súlyos büntetésben részesülnek, negyedszeri visszaesés esetén pedig a pénzbüntetés már 5000 lei és ezenkívül egy havi elzárásra is ítélik őket.

3. Azon munkaadók, akiket megbírságotlalt, mert hátralekban voltak a bélyegek felragasztásával, a büntetés 95 százaléka alól mentesülnek, ha augusztus 31-ig kiűzetik hátralekukat.

London, Páris, Berlin és Moszkva kérdezi:

Ki az a Rasacoy?

— Titokzatos kolostor a kínai-tibeti határon —

A kínai-tibeti határon, az ópiumáról híres Secsuan-tartományban, hegyektől övezve rejtélyes kolostor áll. Itt él az a titokzatos ember, akit Rasacoy néven ismernek és akinek különös nevét áhitatos félelemmel ejti ki sokmillió kínai. Ki az a Rasacoy? A probléma egyformán foglalkoztatja London, Páris, Berlin és Moszkva külügyi hivatalait, amelyek azt szeretnék megállapítani, hogy a varázsos hatalmu „szent” mögött ki rejtőzik és milyen politikát folytat a zárkózottéletű remete, akinek szavára milliók hallgatnak. A nagyhatalmak diplomáciai harcai folynak le a kulisszák mögött és titkos ügynökök légiónja próbálja megfejteni a rejtélyt. Gieselherr Mumm, a német Edgar Wallace mesteri módon megírt regénye, amelyet

kezdve közöl „Titokzatos hatalom” címen

a Távolkelet misztikummal teli világát és a diplomáciai intrikák szövevényét világitja meg lebilincselően érdekes, izgalmas történet keretében. A regényt Marosi Rudolf, ismert aradi újságíró fordításában közöljük, aki több regényfordításával ért el sikert a transilvaniai magyar olvasóközönség körében.

CORSO: 8 órától folytatódó agos előadás. Kettős műsor!

I. TRAUMULUS.

Emil Jannings-al Premierfilim.
Háromnyelvű felirat.

II. ALLOTRIA.

Renate Müller, Heinz Rühmann, Jenny Jugo,
Adolf Wohlbrück — Kacagató vígjáték.
Telefon 2065, Nyitott tétől Helyárak: Lei 15 — 20

az Aradi Közlöny vasárnapi számától

Marconi első aradi követője a villamosság aradi hőskoráról

Kedves vendége volt pénteken délután az Aradi Közlöny szerkesztőségének Rózsa Géza, a villamosipar aradi uttorójának személyében. A most galambbász öregur volt ugyanis az első, aki Aradon electrotechnikai üzemet állított fel. Rózsa Géza a 90-es években már a villamosságra építette fel egzisztenciáját. Akkoriban még gyermekkorát éte a telefon és a villamos áramot a távbeszélésen kívül csak villanycsengők megszólaltatására használták fel.

— Most, hogy meghalt Marconi — mondotta — úgy hiszem, aktuális, hogy Antolik Károly, a katolikus gimnázium mult századbeli fizikatanára és csekélységem annakidején sokat foglalkoztunk a nagy feltaláló kísérletezéseiivel, amelyek akkor az egész világnak műszaki kérdések iránt érdeklődő közönségét lázba hozták.

— Az 1896. év első felében történt — folytatta Rózsa Géza — tehát 41 évvel ezelőtt, amikor a világ valamennyi lapja megírta, hogy Marconinak sikerült drót közbeiktatása nélkül a levegőn keresztül villamosáramot átvinni. Engem a kísérlet annyira érdekelt, hogy azonnal meghozattam Németországból azt a finom fémreszelékből készült anyagot, amelyet a nagy plaz feltaláló kísérleteihez használt.

Hatalmas ambícióval fogtam hozzá, hogy a drótnélküli áramátvitelt házilag magam is megcsináljam.

Egy üvegcső volt kísérletem alapja. A cső két végébe fémrudacskával elátott parafadugókat helyeztem. A rudacskák másik végére egy-egy fémből készült pitykegombot forrasztottam. A két gomb néhány milliméterre egymással szemben állott, a két végén parafadugással ellátott üvegcsőben, amelyet előzőleg megtöltöttem azaz a kohéziós porral, amit Németországból hoztattam és amit a maga nagyszerű kísérleteinél Marconi is alkalmazott. Nyolc méterre ettől az apparátustól egy villanycsengőt állítottam be. A villanycsengőt a kísérlet szerint meg kellett szólaltatni, az rövidzárlatot idéző elő a nyolc méter távolságra elhelyezett üvegcső-apparátusban és ez a rövidzárlat megszólaltatja az üvegcsővel összekötött másik csengőapparátust.

Elmondani könnyű a dolog, de megcsinálni nem volt ilyen egyszerű.

Tíz napig éjjel-nappal kinlódtam vele, míg sikerült a drótnélküli áramátvitel. Amikor nekem a nyolcméteres távolságot sikerült áthidalnom, megérkezett a hír Aradra, hogy

Marconi már két mérföld távolságból meg tudja szólaltatni a csengőt és a drótnélküli táviratozás elméletben fel van már találva.

Abba is hagytam akkor a kísérletezést.

Igen érdekes emlékeket elevenített fel Rózsa bácsi látogatása és a régi újságkivágások Antolik Károlyról, a nagy tudású aradi fizikatanárról. 1886-ban a Köcsey-Egylet égisze alatt a gimnázium fizikatermében szenzációs előadást tartott Antolik tanár a telefonról, Edison csodalámpájáról, a dinamógépek jövőjéről és más szenzációs ujtásokról a villamosság és delejesség köréből. Mint az Arad és Vidéke akkori száma írja, nagyszámu és előkező közönség hallgatta meg a tudós előadást, amelynek szenzációja a telefon bemutatása volt. Rózsa Géza, Antolik tanár hűséges famulusa negyven telefonkészüléket állított fel az előadóteremben. Az urak és hölgyek a rettenően nagyra méretezett primitív hallgatót a fülükhez illesztették és a szemük-szájuk elállott. Hogyne, amikor

tisztán hallották a felettük levő emeleti helyiségben éneklő gimnáziumi dalárda dalait...

Kigyul a Rózsa bácsi arca, amikor a tanár úrról beszél.

— Eljön még az idő — mondta nekem akkoriban Antolik tanár ur — amikor ezer kilométer távolságról meg lehet majd gyújtani a villanyáram segítségével égő lámpákat, sőt az is megtörténik majd, hogy Petrosani—Petrosényben lesz a villanytelep és drót nélkül jön az áram Aradra, ahol a város minden házában elhelyeztetik villanylámpákat fogja világítani...

Ha a KOPAZSÁGOT el akarja kerülni,
akadályozza meg idejében a hajhullást!

A kopasz ember kopaszon hal meg. A világ egyetlen szere sem tudja visszaadni haját. De a kopaszágot meg lehet előzni. A tudomány biztos és hathatós szert bocsát rendelkezésére: a Trilysint. Néhány hónapi használat után a haj elkezd nőni és szemmel láthatóan sűrűsödik. A kezelés csak akkor eredményes, ha kitartóan folytatjuk.

TRILYSIN

megakadályozza a hajhullást, megszünteti a korpát.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban.

Négyszáz millióval károsult a kincstár transilvaniai vállalatok adóvisszaélései miatt?

Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap azt a szenzációs hírt közli, hogy számos Oradea—nagyváradi és Cluj—kolozsvári vállalat a pénzügyi hatóságok több tisztviselőjével összeálltva súlyosan megkárosította az államot. Állítólag az adóvallomások benyújtása körül történtek a visszaélések, amelyek

révén 400 millió lei kárt szenvedett a kincstár. A pénzügyminiszteriumhoz ugyanis ilyenértelme feljelentés érkezett és Cancicov pénzügyminiszter rendeletére 4 minisztériumi vezérigazgató utazott Cluj—Kolozsvárra és Oradea—Nagyváradra, hogy kivizsgálják a feljelentés adatait.

Más Oradea—váradi cégekkel is alaptalan feljelentésekkel hadakozott a letartóztatott bőröndgyáros

Hartmann hozzátartozói a bőröndös elmeállapotának megvizsgálását kérték — Szombaton befejeződik a vizsgálat

Oradea—Nagyváradról jelentik: Az állambiztonsági hivatalban csütörtökön egész napon át folytatták a letartóztatott Hartmann Sándor bőröndgyáros kihallgatását. A vizsgálatot Fersigan Cornel dr. vizsgálóbíró vezeti, a kihallgatások eredményéről azonban egyelőre nem tájékoztatják az újságírókat.

Popovici Valer dr. rendőrkezes munkatársunk érdeklődésére hivatalosan csak annyit közölt, hogy szombaton fejezik be a vizsgálatot. A letartóztatott bőröndgyáros ellen Kertész Ferenc dr. feljelentésére két eljárás is folyik. A rendőrség elsősorban azt igyekszik tisztázni,

hogyan jutott Hartman a terhelő katonai iratok és térképek birtokába és hol szerezte a kommunista röpcédulákat,

amelyeket a vasuti ruhatárban Kertész Ferenc dr. nevére elhelyezett bőrönd tartalmazott. Ezenkívül azt is tisztázni akarják, hogy ki helyezte a ruhatárba a bőröndöt. Sikerült megállapítani, hogy a bőrönddel egy hordár járt a ruhatárban. A hordárnak a bőröndöt

az egyik Moşoiu-ucai trafikos adta át.

Ez a trafikos egyébként Hartmannak lekötelezettje volt,

mert a bőröndgyár tőle vásárolta a bélyegeket. Kihallgatta ezeken kívül a rendőrség a Popper-sportüzlet, a König-ruhaszalón és a Vezér-cég tulajdonosait is, akik ellen nemrégiben Hartmann alaptalan feljelentéseket adott be az iparkamarához s így akarta őket arra kényszeríteni, hogy üzleteikben ne tartsanak börtáskákat.

Kertész dr. feljelentésére, mint említettük, két eljárás is megindult Hartmann ellen. Az egyik a kommunista és kémokmányok rejtegetése miatt, a másik polgári per hamis vádemelés és becsületsértés miatt folyik ellene.

A Hartmann-család ügyvédje

kérést adott be a vizsgálóbíróhoz a bőröndgyáros elmeállapotának megvizsgálása végett.

Erre azonban csak a vizsgálat befejezése után kerül sor.

Bucurestiben keresik a 400 ezer fontos londoni örökség aradi birtokosát

— Gál Anna állítólag a fővárosban nyaral —

Városszerte nagy feltűnést keltett az Aradi Közlöny mai számában megjelent cikk, amelyben beszámoltunk arról, hogy egy Gál Anna nevű aradi leányra mesebeli örökség vár. Pénteken már a kora reggeli órákban megindult az érdeklődés az aradi rendőrség bejelentő hivatalában Gál Anna lakáscíme után. A címárakban több Gál Anna szerepel, azonban a kutatók szerint egyik sem azonos a legendás összegű örökség boldog várományosával. A rejtélyes asszonyt, aki a 400.000 font sterling (körülbelül 300 millió lei) örökösét keresi, egy aradi fiatalember kalauzója. Ma délelőtt az érdeklődők betértek az egyik aradi fodrászüzletbe, ahol — információik szerint — Gál Anna többször dolgozott. A felmutatott fényképben az üzlet tulajdonosnője, valamint több alkalmazott is felismerték vendégüket. Elmondották, hogy az utóbbi napokban nem fordult meg a szalonban, hanem közölte, hogy néhány hétre nyaralni utazik. Az egyik manikűrös-kisasszony arra is emlékszik, hogy Gál Anna több-

ször tett említést arról, hogy nagyapja Londonban él, ahol nagyon gazdag ember és halála után egyedüli örököse lesz a vagyonnak.

Az örökösleány után kutatók ma délben arról értesültek, hogy szülőfalujában, az aradmegeyi Iratoşul—Iratoş községben tartózkodik. Nyomban utána utaztak, de ott azt a felvilágosítást kapták, hogy Gál Anna még napokkal ezelőtt a fővárosba ment nyaralni. Közelebbi címét egyelőre nem tudják, a kilátásba helyezett 300 ezer leies jutalom reményében azonban az érdeklődők továbbra is hajszolják Gál Annát, akit Bucurestibe is követnek.

URANIA 3, 5, 7.15 és 9.30
Telefon 12—32.

Premier!

Farkasok egymás ellen

Izgalmas modern francia kémfilm, melyben egy ifjúpar szerelme is gyönyörű. Renee Saint Cyr és Jules Berry.

A nyári helyárak: 16 dsziut 15, 18. emelet 22.

A törvényszék döntése

az aradmegyei tanácsválasztás fellebbezésének kérdésében

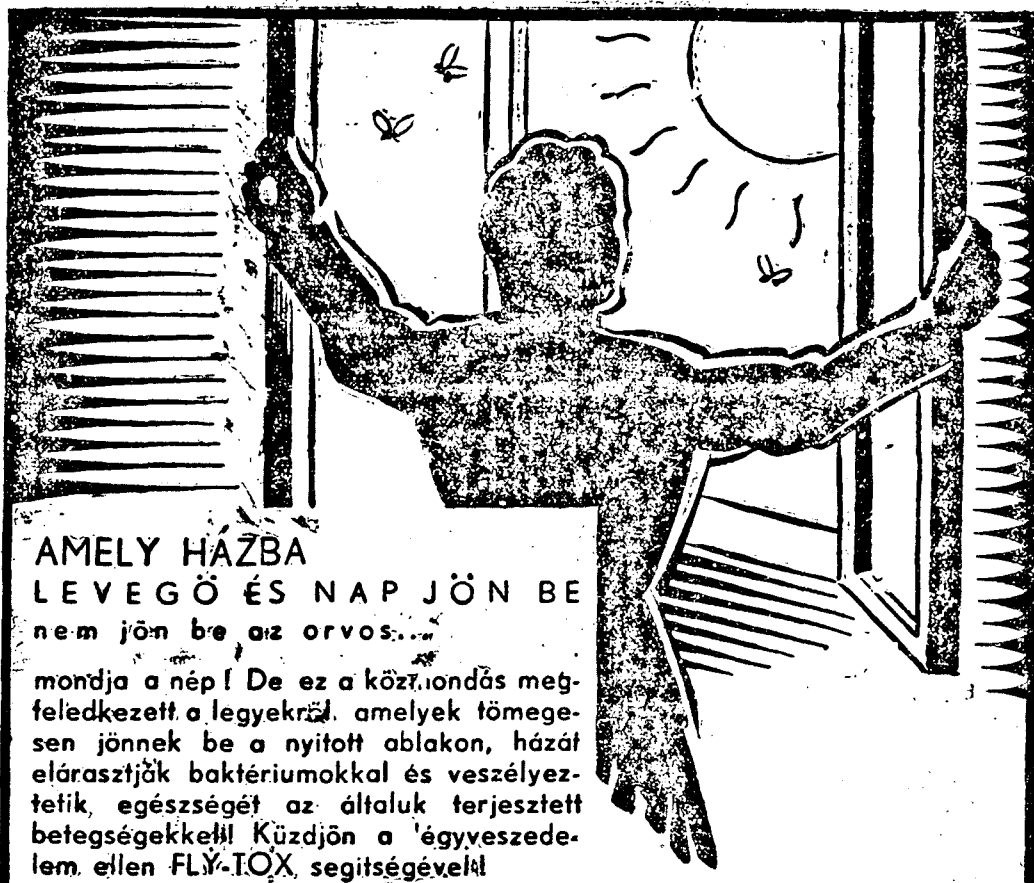
Az aradi törvényszék Senciuc—Berov-tanácsa pénteken elélelőtt hirdetett ítéletet a megyei tanácsválasztás ellen beadott fellebbezés ügyében. Mint emlékeztetés, a tanácsválasztás során a nemzeti-parasztpárt a szavazatok 19.98 százalékát kapta meg, vagyis két-tized százalék hiányzott ahhoz, hogy a törvényben előírt husz százalékot megkapja és mandátumhoz juthasson. A választási törvény törtek esetében módot ad a kikerekítésre és ez a választás eredményének kihirdetésekor meg is történt és így a nemzeti-parasztpárt öt mandátumot kapott. A kormánypárt egyezményes listájára tudvalevőleg tíz mandátum jutott.

Az eredmény kihirdetése előtt egyébként távirat érkezett Aradra Betou igazságügyi államtitkártól, aki szintén annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy a kikerekítés alkalmazandó.

Vulpe Iosif, az átmeneti-bizottság helyettes elnöke, aki szintén jelöltként szerepelt a kormánypárti listán, fellebbezést adott be a kihirdetett eredmény ellen az aradi törvényszékhez. A ma nyilvánosságra hozott ítéletben a törvényszék a fellebbezésnek nem adott helyet és az eredeti eredményt erősítette meg arra való hivatkozással, hogy a jelen esetben a törvény előírásainak megfelelően alkalmazandó a tört kiegészítése.

Meghalt a lángszóró magyar feltalálója

Budapestről jelentik: Szerdára virradó éjszaka a budapesti Rókus-kórházban hosszú szenvedés után meghalt Szakáts Gábor gépészmérnök, volt százados. Szakáts a háború alatt új típusú géplegyvert talált fel. Az ő nevéhez fűződik a lángszóró feltalálása és emiatt 1920-ban az ő nevét is felvette a nagykövetek tanácsa a háború bűnöseinek 920 tagu névsorába. Ő különben az egyetlen magyar ember, aki ebben a névsorban szerepelt. A repülőgépmotort megbénító elektromos hullámok elleni fegyvert is ő találta fel, de volt vagy háromszáz találmánya, amelyek közül negyven hadászati. Nyugtalan természetű ember volt, állandóan járta a világot és többször felbukkant Angliában, majd Németországban foglalt el állást egy nagyobb katonai üzemnél. De itt sem volt maradása. Utolsó hónapjaiban teljesen nyomorba jutott, úgy hogy a temetéséről sem gondoskodott eddig senki.

AMELY HÁZBA
LEVEGŐ ÉS NAP JÖN BE
NEM JÖN BE AZ ORVOS...

mondja a nép! De ez a közönlenség megfeledkezett a legyekről, amelyek tömegesen jönnek be a nyitott ablakon, házat elárasztják baktériumokkal és veszélyeztetik egészségét az általuk terjesztett betegségekkel! Küzdjön a légveszedelem ellen FLY-TOX segítségével!

Aradi urileány érdekes élményei

Európa egyik legkiválóbb táncintézetében

Gróf Éva visszaemlékezései az ausztriai Laxenburgban szerzett megfigyeléseiről

Európa egyik legkiválóbb tánc-intézetében folytatott tanulmányok után érkezett haza az elmúlt napokban egy fiatal aradi urileány, Gróf Éva, aki a múlt év karácsonya óta hat hónapon át tanult az ausztriai Laxenburgban. Az intézetben felfigyeltek Gróf Éva tehetségére és rövid idő alatt Rosalie Kladek, az európai híru táncművésznő bevasztotta abba az ötös tánc-csoportba, amelyben legtehetségesebb növendékei foglalnak helyet.

Laxenburgi élményeiről, valamint a modern tánc-kultúra és táncpedagógia fejlődéséről Gróf Éva a következőket mondta munkatársunknak:

— Bécsből néhány kilométernyire, II. Ferenc József egykori kastélyában rendezték be az intézetet, ahol valóban a legkiválóbb pedagógusok és művészek tanítják a táncot, tornát és ritmikát. Nemcsak Európa, de a világ minden részéből gyűltek itt össze növendékek, akik a gyönyörű kastély falai közt nyertek elhelyezést és egész életmódjukat az intézet programja szerint osztották be. Korán reggel keletünk, sétát tettünk a parkban, majd pedig torna következett. A növendékek gyakorlatai részére tíz nagy terem áll rendelkezésre.

— Ami a pedagógiai részt illeti, a gyerekeknél az úgynevezett „Einkleidungstheorie“-t alkalmazzák, vagyis a torna mozdulatai sohasem elképzelt tárgyakkal függnek össze, hanem a gyakorlatokat bottal, karikával, labdával végzik. Gondoskodás történik arról, hogy a fizikai fejlődés mellett a gyermek szellemi fejlődése se maradjon el. Emlékező-tehetségüket is fejlesztik, még pedig olyképpen, hogy más-más

papírból készült különböző színű kockákat helyeznek egymás mellé és a gyermekeknek később becsukott szemmel, a tapintás alapján kell megmondaniok, hogy melyik kocka milyen színű.

— Legnagyobb érdeme a laxenburgi iskolának, hogy nem igyekszik skatulyába törni a növendékeket, hanem ellenkezőleg, egyéniségük kifejlődését segíti elő. A táncnál például megadnak egy témát és azt az egyes növendékek saját intuícójuk, felfogásuk szerint dolgozzák ki. Előfordul az is, hogy egy-egy növendékcsoport kap kidolgozás végett témát. A ritmikánál pedig arra törekednek, hogy a növendék a maga elgondolása szerint fejezze ki a zenét mozdulatokban. Nagy súlyt fektetnek a gyakorlati tudás mellett az elméleti felkészülésre is és ezért a növendékeknek sok szakirodalmat kell olvasni és két hetenként be kell számolniok az olvasottakról. Nagy táncművészek bécsi vendégszereplését megtéktintettük, majd pedig az egyes növendékek az iskolában el kellett hogy mondják észrevételeiket.

— Ugyancsak a növendékek önállóságra való nevelését szolgálja az is, hogy például a következő feladatokat-kapják: tánczenére meg kell mondaniok, hogy milyen kosztümöt, modellt képzelnek hozzá és ezt le kell rajzolniok. A laxenburgi pedagógiai rendszer sikerének és helyességének talán az a legjobb bizonyítéka, hogy a gyermekek, akik a tornaórákon résztvesznek, az órák végeztével nem kimerültek, hanem frissek, meglegedettek és nem akarnak haza menni. Ez a laxenburgi intézet legnagyobb érdeme: egészséges testű és egészséges lelki embereket nevel.

Német lap éles támadása a Vatikán ellen

Bécsből jelentik: A „Schwarzes Korps“ című német nemzeti szocialista pártu lap „A szovjetcsillag és a pásztorbot“ cím alatt újabb éles támadást ír a katolikus egyház ellen, különösen Pacelli bíboros államtitkár legutóbbi franciaországi utjával kapcsolatban. Ez az ut ugyanis közelhozta a lap szerint egymáshoz Moszkva és a Vatikán politikai célkitűzéseit. Mind a ketten összefogtak Németország ellen. Az úgynevezett totális világnézetnél, mint a katolikus vagy bolsevizmus, nem lehet szó arról, hogy világnézeti megalkuvást köszenek. Így tehát mindkettőt közös akarat vezérli, hogy a német birodalomnak, illetőleg a nemzeti szocializmusnak ártanak. Pacelli franciaországi kirándulása csak ürügy volt arra, hogy megkezdjék az együttműködést a szabadkőművesekkel és a népi arcvonallal a német birodalom ellen.

Fiatal leány halálos szerencsétlensége Aradmegyében

Megdöböntő szerencsétlenség következtében halt meg Bleicziffer Róza 16 éves Santana—szentannaj leány. Bleicziffer Róza szülei a mezőről gabonaféléket szállítottak házuknak udvarára. A megrakott kétlovas szekérnek Bleicziffer Róza nyitotta ki a ház kapuját. Az erősen felpakolt kocsi nem fért be a kapun és benyomta az egyik kapufélfát, amely kidőlt és a vastag tölgyfából készült kapufélfát az egyik ajtószárnyal a szerencsétlen leányra zuhant és azt valósággal agyonnyomta.

A házbeli azonnal a szorongatott helyzetbe került gyermekük segítségére siettek, leemelték róla a kapuszárnyat és a véresen összeroncsolt, eszméletlen leányt orvoshoz szállították, de ott már csak a beállott halált konstatálhatták. A hatóságok vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy a nem mindennapi tragédiáért kit terhel a felelősség.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.25, London 21.68, Newyork 435.62 és fél, Milanó 22.95, Amsterdam 240.77 és fél, Berlin 175.35, Prága 15.20, Varsó 82.70, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Salgó Pál temetése. A város társadalmának őszinte, mély részvéte mellett helyezték ma délután 5 órakor örök nyugalomra a hosszas szenvedés után elhunyt Salgó Pál, az „Adria” biztosító intézet nyugalmazott vezértitkárának földi maradványait a régi zsidótemető halottasházából. A ravatalnál a városból távollevő Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi helyett Szántai Lajos nyug. igazgatótanító mondott megható, gondolatokban gazdag gyászbeszédet. Ebben kiemelte a csupa-szív ember puritán jellemét, karakterét és pályafutását s méltatta Salgó Pál érdemeit. A gyászszertartást Weisz Sándor főkantor végezte az énekkar közreműködésével.

— Ünneplés keretében áldja meg dr. Pazsitny Bonaventura minorita rendfőnök a Rózsafüzér Társulat új, művészi kiváltságú egyházi zászlóját. A zászlót, amelyet Wolff Károly festménye díszít, dr. Wild Endre és P. Siszmann Gedeon, az egyesület igazgatója tervei szerint két kongreganista lány: Ötvös Erzsébet és Péchy Ilona hűszere ki páratlan hozzáértéssel. A zászló rudját: aranyozását, ezüstözését Köszeghy Emil, esztergályozását pedig Fock Gábor helybeli iparosok végezték. Az egyházi hatóságok, valamint az összes aradi hitbuzgalmi egyesületek aranyéremmel ellátott színes szallagokat ajándékoztak az új egyházi lobogóra, mely ezután méltó disze lesz a többivel együtt az egyházi körmeneteknek. A szentelési szertartás július 25-én, a vasárnap esti 7 órai litániával lesz egybekapcsolva, melyet szintén dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök végez nagy papi segédlettel. Ugyanekkor vétetnek fel ünneplésben az új tagok. A templomi énekkar Karácsonyi István vezetésével Mozart: Ave Verum-ját, P. Borroni minorita: Tota Pulchra-ját, Liszt Ferenc: Ave Maria-ját, Springer: Salve Regina-ját, valamint Karácsonyi István: Tantum Ergo-ját adja elő.

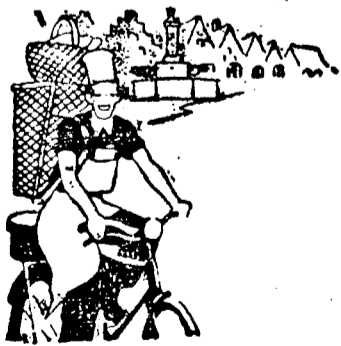
— Ellenőrzik a pékműhelyeket. A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett a kivetési pénzügyigazgatóságokhoz, amelyeket utasított, hogy vizsgálják felül a pékműhelyekben levő kenyérbélyegmennyiségeket és az elhasznált lisztmennyiséget figyelembe véve, állapítsák meg, hogy nem-e történtek visszaélések.

— A nyomdászok augusztus 15-én Aradul Nou—Ujaradon, a Kornett-féle vendéglőben rendezik jótékony célú kertünnepélyüket, melyet hangversennyel egybekötött táncestély követ.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatója értesíti a nb. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt július 25-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 6—8 óráig: Bulv. Regina Maria/ Piața Avram Iancu — korzó oldal — Str. Mățianu, Eminescu, Brătianu és Alexandri. Reggel 6—12 óráig: Pârnea-ban.

— Önállósítási alap a „Borsszem Jankó” nyári dupla számának remekül sikerült címlapja. Telve nyári, utazási, színházi, orvosszakértői viccekkel, versekkel jelent meg a Borsszem Jankó kettős száma. Kérjen mutatványszámot, Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Adler

HAMMER VILMOS

és Fianál

ARAD, Piața Avram Iancu 5—6.

Telefon 20—41.

— MA az alant gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL, Piața Catedrală,
OMESCU, Bulevardul Regina Maria,
KESZTENBAUM, Str. Ghîba Birta.

CADUM - kenőcs mindig segít....

A legveszedelmesebb és legmakacsabb bőrbetegségek: kiütések, sörög, csalánkiütés, viszkettség eltűnnek a Cadum-kenőcs enyhítő és gyógyító hatása következtében. Kenje be reggel és este ezzel a csodás kenőccsel és rövid idő múlva nézzen a tükörbe. Meglepő javulás neveléségesen csekély összegért.

KERJEN CSAK IS VALÓDI CADUM - KENŐCSÖT!

— Szalmatűz Nadlac—Nagylakon. Nadlac—Nagylakról jelentik: Pénteken délnél 12 órakor nagy tűz ütött ki Margineanu Petru kereskedő tanyáján. Itt éppen cséplés volt és valószínűleg a gépből kipattanó szikra lobbantotta lángra a közelben felhalmozott szalmát, amely hatalmas lánggal égni kezdett. Az összesereglett szomszédok csak nehezen tudták megfékezni a lángokat, így is 280 buzakereszt szalmája égett el.

— Az AMEFA kertimulatsága az előjelek szerint messzire kimagasló módon tér el a szokásos nyári mulatságoktól. Annyi ötlet, kedves meglepetés és jókedvű szórakoztatás várja az AMEFA barátait, hogy sokáig emlékezetes lesz minden ott eltöltött óra, annál is inkább, mert erről az aradi aranyifjúság színe-java gondoskodik. Eltérően a szokásos népnepélyektől, semmiféle pompolás vagy jótékony célú sátorarúsítást nem rendeznek, csak a jókedvről, a szórakoztatásról s a ki nem fáradó táncosokról gondoskodik a rendezőség.

— Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomor-bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti s a mérges bélgázok fejlődését csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

— Július 22-i esti hírperiódushoz. Nyári estéken hangulatot varázsol, elsősorban a rádió, amelynek legmegbízhatóbb műsorkalauza a budapesti Rádióélet. A szép kiállítású, gazdagon illusztrált folyóirat legújabb száma közli a Rádió nagy nyári tárgysorsjátékának és a Városi Színházi nagy Lehár-estnek részletes ismertetését. A Rádióélet kiadóhivatala: Budapest, Sándor-uca 7., bárkinek küld mutatványszámot. Romániai érdeklődők forduljanak a következő címhez: Journal Import, Oradea—Nagyvárad, Str. Carol Reg. 26.

Kiterjesztették a 26-án kezdődő utazási kedvezményeket a Szegedi Szabadtéri Játékokra

Szegedről jelentik: Szeged lázas izgalommal készül a 31-én kezdődő ünnepi eseményekre. Nemcsak művészi és technikai téren követnek el mindent a szabadtéri játékok sikeréért, hanem a hatóságok is a legmesszebbmenő kedvezményeket biztosították a Szegedre utazók részére. Ismeretes, hogy 26-án, illetve a belső dík részére 28-án lép életbe az egész ország területéről a féláru utazási kedvezmény, valamint a vízummentesség. A MÁV igazgatósága most elrendelte, hogy azok, akik Jugoszláviából, vagy Romániából utaznak a szegedi ünnepi játékokra, egy alkalommal kedvezményes utazásra használhatják vasuti igazolványaikat Szegedre Budapestre és vissza, illetve a kelebiai határállomásig is. Ez az intézkedés nagy mértékben megkönnyébbítette az utódlamokból Szegedre utazók kirándulását, mert a féláru utazásra jogosító igazolvány birtokában nemcsak egyenesen Szegedre utazhatnak, hanem látogatást tehetnek 50 százalékos kedvezménnyel még külön Budapesten is.

„Kölcsönkérem a feleségem” operettújdonosság ma este

Lázár Hilda és Tarnay József együttes jutalomjátéka

Elérkezett a nagy nap, hogy a szintársulat két szimpatikus művésze iránt a város színházjáró közönsége kimutathassa szeretetét és háláját azért a művészi munkáért, amelyet szórakoztatása érdekében ez két izzig-vérig művészember egész éven át nyújtott az aradi közönségnek. Ma este lesz a bemutatója annak a rendkívül mulattató operett-újdonoságnak, amelyet a két művész jutalomjátékául választott. A „Kölcsönkérem a feleségem” zenéje az első hallásra befészkel magát a közönség szívébe, hallatlanul szellemes tartalma pedig mindvégig a könnyezésig megkacagtatja a publikumot. A „Kölcsönkérem a feleségem” ma esti bemutatójára a jegyek jóformán mind elkeltek és a holnap esti előadásra is már igen nagy érdeklődés mutatkozik. Azonban a két jutalmazandó nem feledkezik meg azokról sem, akik csak délután járhatnak színházba egyéb elfoglaltságuk miatt és ezért vasárnap, holnap délután 6 órára is kitűzték a darabot, hogy mindenki megnézhesse a „Kölcsönkérem a feleségem” című pompás operettet. Az előadás főszerepeit a két jutalmazotton kívül Gábor Mara, Varga Ilonka, Kemény Juci, Hudy P. roska, Horváth, Lukács, Derecskey, Kovács és Csutina játsszák, a zenekar élén pedig Csányi Mátyás karmester ül, akinek nemcsak az előadás zenei részének betanítása az érdeme, hanem a finom hangszerelés is a közismert izlését és szaktudását dicséri.

Lukács Ede és Derecskey Pál jutalomjátéka

Az aradi szintársulat két kedvencé a jövő hét szerdán és csütörtökön, július 27. és 28-án tartja jutalomjátékát. Lukács Ede és Derecskey Pál egész éven keresztül nevetették a publikumot, kitűnő humorukkal felejthetetlen, kedves estéket szereztek a közönségnek és most viszonzásul azt kéri, hogy jutalomjátékuk alkalmával is minél nagyobb számban jelenjenek meg a színházban. A színi-szezon két estje áll csupán a két színész rendelkezésére, erre a két estére főszereplők, direktorok és vállalkozók egyszemélyben és mind a ketten azon lesznek, hogy ezeket a szerepeket éppoly jól eljátszák, mint az eddigieket. Hangulatos, új operettet tanulnak erre a két estére és a női főszerepet is a Satumare—szatmári színház primadonnája, Papp Ella, mint vendég vállalta, ami csak külön érdekességet kölcsönöz a jutalomjátéknak.

Heti műsor:

Szombat este 9.15 órakor: „Kölcsönkérem a feleségem”. Operettpremier, LAZÁR HILDA és TARNAY JÓZSEF jutalomjátéka.

Vasárnap d. u. 6 órakor: „Kölcsönkérem a feleségem”. Operettújdonosság, LAZÁR HILDA és TARNAY JÓZSEF jutalomjátéka.

Vasárnap este 9.15 órakor: „Kölcsönkérem a feleségem”. Operettújdonosság, LAZÁR HILDA és TARNAY JÓZSEF jutalomjátéka.

VESZEK

ÉLŐ NYULAT

Hálót és fogómestert rendelkezésre bocsátok.

A szerződés megkötésére személyesen eljövök.

Ajánlatok a mennyiség megjelölésével a következő címre intézendők:

KLEIN KORNÉL, Bratislava,
Csehszlovákia, Hlavné nádražie.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„A kisebbségi kisiparosoktól sem vonja meg támogatását a Kisipari Hitelintézet“

— Nyilatkozik Roman Valer, az új intézmény elnöke —

Roman Valer volt munkaügyi államtitkár, a közelmúltban megalakult Kisipari Hitelintézet elnöke részletes nyilatkozatot adott a hitelintézet tervezett működéséről. Nyilatkozatában a volt államtitkár többek között a következőket mondotta:

— A Nemzeti Kisipari Hitelintézet hármas cél megvalósítása végett alakult: 1. Gazdasági célja, hogy olcsó hitelekkel lássa el a kisiparos társadalmat. 2. Társadalmi célja, hogy kifejlessze a román nemzet kebelében az erős közposztályt és 3. Nemzeti célja, hogy megkönynyítse a román származású elemek ipari pályán való elhelyezkedését a városok teljes románosítása érdekében. Ennek a hármas célnak elérésére erőteljes pénzügyi megvalósítása szükséges. Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a Kisipari Hitelintézettel segélyintézmény alakult, amely elnéző lesz az esedékességekkor, mert az állam és a Banca Natională megfélé összegeket bocsát majd rendelkezésre, hogy azokat szétosszák a kisiparosok között. Pénzügyintézet alakult a szó szoros értelmében. Az állam, a Banca Natională, valamint a többi intézmények 300 millió leies szerény összeggel járultak hozzá az intézet alapítójához. Ez az összeg azonban csak csöpp a tengerben és tervezett munkánk nem éri el célját, ha ennél az összegnél kell hogy maradjunk.

— Az első és legnagyobb feladat magukra a kisiparosokra hárul, akiknek az a kötelezettsége, hogy minél nagyobb tömegben jegyezzék le a Kisipari Hitelintézet részvényeit és betéteket helyezzenek el az intézetnél, amelynek tőkeállománya csak ily módon emelkedhet. Az

országban 200 ezer kisiparos él. Ha ezek mindegyike 500 leit jegyezne, máris 100 millióval emelhetnénk a részvénytőkét. Bizom abban, hogy kitartó munkával sikerül a Kisipari Hitelintézetet olyan takarékpénztárrá fejlesztenünk, amely francia mintára

a kis betétek ellenében agkori járadékot folyósíthat majd a munkaképtelen kis iparosoknak.

A Kisipari Hitelintézet másik, fontos feladata lesz az, hogy a kisiparosság szakmai képesítését irányítsa és a kisiparosokat gyakorlati, hasznos utasításokkal lássa el.

— Anélkül, hogy a sovinizmus hajtana bennünket a nemzeti kisebbségekkel szemben — folytatta Roman Valer —

a hitelek elsősorban a vérbeli román iparosok felé kell irányítanunk.

Ily módon kell biztosítanunk azt, hogy a falusi elem egyrésze az ipari pályákon helyezkedjen el. Nacionalista elveink ellenére,

a kisebbségi kisiparosoknak nem kell aggódniok és attól tartaniok, hogy a Kisipari Hitelintézet megvonja tőlük támogatását, amelyre nekik is teljes joguk van.

Főképpen azok, akik kiváló szakértelemről tesznek tanúságot és akik az ország lojális polgárai, teljes támogatásukat élvezik majd. Hiszen végeredményben az a célunk, hogy az országnak konszolidált és megelégedett polgárai legyenek. Megnyugtatom a vidéki kisiparosokat is, hogy a hitelek elsősorban ők élvezik majd.

Tiltakoznak az aradi lisztnagykereskedők az ellen, hogy a helybeli szállítmányokat is szabadforgalmi bárcával kell ellátni

A közelmúlt napokban életbeléptetett új buzaértékesítési rendszer egyik intézkedése súlyos bonyodalmakat idézett elő a városi kiskereskedések listtel való ellátásában, illetve a lisztnak a nagykereskedőtől a kiskereskedőhöz való eljuttatásában. Az említett rendelkezés értelmében ugyanis a város belterületén is csak abban az esetben lehet lisztet szállítani, ha ahhoz a pénzügyigazgatóság által kiállított szabadforgalmi bárcát mellékelik. A régi rendszer szerint viszont a szabadforgalmi bárcák mellékelésére csak akkor volt szükség, ha a szállítás egyik községből vagy városból a másikba történt.

A kereskedelmi életben az új rendszer nehézségeket idézett elő, mert a kereskedők sokszor csak délelőtt tizenegy órakor vagy délben kapják meg a szabadforgalmi bárcákat és eddig az időpontig nem teljesíthetik a megrendeléseket. Nehézséget okoz az is, hogy délután a pénzügyigazgatóságon nincs hivatal, úgy, hogy

délután a bárcák kiállítására nem kerülhet sor, másrészt pedig gyakran előfordul, hogy hivatali szünet van, amikor a pénzügyigazgatóságon szünetel a munka, az üzletek azonban nyitva vannak. A hivatali szünet miatt azonban az üzletek tevékenysége is megbénul.

Mindezekre való tekintettel a lisztnagykereskedőknek egy küldöttsége kereste fel Păcuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt, akinek közbenjárását kérték, egyrészt a sérelmes rendelkezés visszavonása érdekében, másrészt pedig azért, hogy addig is, amíg ez megtörténik, a pénzügyigazgatóság bizon meg egy tisztviselőt kizárólag csak ennek a munkának elvégzésével. A lisztnagykereskedők hangsúlyozták, hogy a helyi szállításkor a pénzügyigazgatóság által kiállított szabadforgalmi bárcák kiállítása fölösleges, mert hiszen az eladás amugyis a pénzügyigazgatóság által láttamozott számlákkal történik és ez kellő ellenőrzésre nyújt alkalmat.

Ausztria megtiltotta a romániai benzin bevitelét!

Bécsből érkezett jelentés számol be arról, hogy az osztrák szövetségi kormány elhatározta, hogy a petroleumtermékek importőrjeit arra kötelezi, hogy csak a tengerentúli országokból lássák el magukat petroleumanyagokkal. Ez a rendelkezés október 15-ig marad érvényben.

Az említett intézkedés előzményeiről még a következőket jelentik:

A petroleumimportőrök arról értesítették az osztrák kormányt, hogy a világpiacokon a petroleumtermékek árai megszilárdultak és ezért hozzájárulást kértek az ausztriai petroleumtermék-árak emeléséhez. A kormány nem járult hozzá a kért áremeléshez, mert attól tartott,

hogy ez az autóforgalomnak és közvetve az idegenforgalomnak ártana. Ellenben úgy döntött, hogy leszállítja a benzin beviteli vámját. A leszállítás bármilyen származású benzintermékre vonatkozik, kivéve a romániai eredetű benzint.

București-i szakkörök véleménye szerint ez a határozat azzal áll összefüggésben, hogy nehézségek merültek fel a román-osztrák fizetési egyezmény megkötése körül. Valószínű, hogy a kormány már a legközelebbi jövőben megfelelő retorziót fogantatosít az intézkedés ellen, amely az országunkbeli petroleumtermékeket kiszorítja az osztrák piacról.

Lázár Hilda és
Tarnay József

jutalomjátéka

„Kölcsönkérem a feleségem“

táncos operett-ujdonság
ma, szombaton este 9.15-kor

a Teatrul de vara - Nyári Szinkörben.

Aláírták a kétmilliárdos CFR-járadék-költvények kibocsátásáról szóló megállapodást

A pénzügyminiszteriumban Canciov pénzügyminiszter és Macovei CFR-vezérigazgató aláírták azt a megállapodást, amelynek értelmében a CFR javára kétmilliárd leies kölcsönt bocsátanak ki 4 és fél százalékos kamattal. A CFR évente 800 millió leit vesz fel költségvetésébe az említett kölcsön kamataira és törlesztésére.

Milliókkal károsították meg az államot a devizarendőrség csaloí

Beszámoltunk arról, hogy a Nemzeti Bank mellett működő devizarendőrségnél visszaéléseknek jutottak nyomára. A nyomozás folyamán a rendőrség a Nemzeti Bank megbízottai-val egyetemben számos fővárosi cégnél tartott házkutatást és ezzel az alkalommal több helyen elfoglalták a könyveket. A nyomozás folyamán olyan gyanúok merültek fel, hogy a Nemzeti Bankot és a kincstárt a devizatörvény kijátszásával többmillió leiel károsították meg. Egyáltalában nincs kizárva, hogy a napokban néhány szenzációs letartóztatásra kerül sor.

Betiltották a tengerikivitel

A kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen Sassu földművelésügyi miniszter beszámolt a tengeri várható terméséről. Miután Sassu miniszter megállapította, hogy a tengertermés rendkívül gyengének ígérkezik, ennek következtében ama véleményét fejezte ki, hogy haladéktalanul fel kell függeszteni a tengerinek és termékeinek kivitelét. A miniszter bejelentése alapján a minisztertanács elhatározta, hogy a tengerinek és termékeinek kivitele a mai naptól kezdve tilos. Az intézkedésnek ideiglenes jellege van.

= A FIZETÉSNÉLKÜLI ALKALMAZOTTAK IS TAGJAI A BETEGSEGÉLYZŐNEK. A központi betegsegélyző pénztár mellett működő fellebbezési bizottság döntése szerint a fizetés nélküli vagy csak nagyon csekély javadalmazású ipari és kereskedelmi alkalmazottak is kötelesek felvételni magukat a betegsegélyző tagjai közé. A törvény 41-ik szakaszának 3-ik bekezdése értelmében ezeket a tagokat a biztosítottak első díjizetési osztályába sorozzák.

= ARADI HETIPIACI ÁRAK. A buza iránt az aradi piacon fokozott érdeklődés nyilvánul meg. A hetipiacon viszont rendkívül csekély volt a felhozatal és ez természetesen az árak megszilárdulását vonta maga után. Egyébként a hetipiac árai a következőképpen alakultak: Gabonapiac: Buza 450—460, tengeri 290—300, árpa 245—255 lei mázsája. — Zöldsempiac: Fialat hagyma kötege 1—2, fiatal fokhagyma 2—3, ujburgonya kg. 3—4, csős zöldpaprika 6 drb. 1, édes zöldpaprika 1—3 drb. 1, fejes káposzta drb. 3—5, savanyu káposzta kg. 7, levesbe való zöldség kötege 1—2, torna drb. 1—3, uborka 100 drb. 15—20, paradicsom kg. 3—5, kék paradicsom drb. 5—8, zöldbab kg. 6—10, zöld tengeri 2—3 drb. 1 lei. — Gyümölcs-piac: Sárga dinnye kg. 2—2.50, görögdinnye 3, kajszin 15—20, alma 5—12, körte 8—16, szilva 4—6, aszalszilva 40—45 lei. — Baromfi-piac: Kővér liba párja 270—360, sovány liba 75—120, kővér kacska 160—200, sovány kacska 60—90, tyúk 60—100, csirke 30—55, pulyka 180—200, gyöngytyúk 45—75, galamb 10—15 lei. Tojás drb. 1—1.20 lei. — Élőállat-piac: Szarvasmarha 13—15, borjú 17—19, sertés 18—20 lei kilója élősúlyban. — Takarmány-piac: Széna 70—90, lóhere 90—110 lei mázsája. — Tejtermékek: Tej literje 4—5, savanyu juhtej 10—12, tejszó 25—30, vaj kg. 50—70, tehéntúró 10—12, juhtúró 26—28 lei.

SPORT KÖZLÖNY

Jóváhagyta a Comitetul Federal a Balkán Kupa megrendezését

— Meghatározták a Benes-serlegmérkőzések terminusait —

Bucuresti. A legfőbb futballforum ülésén nemcsak a nemzeti bajnokság beosztásával kapcsolatosan hozták meg szerencsétlen határozatukat, hanem több más határozatot is hoztak.

Többek között hivatalosan tudomásulvették a Benes-kupa megalakulását és 1938. október 28-ára jelölték ki a román—jugoszláv revansmérkőzést, míg az első meccset szeptember 6-án játsszák le Belgrádban.

Hozzájárult a bizottság a Balkán Kupának ez év október 3-án és 10-én való lebonyolításához

azzal, hogy megelőzően a török és görög szövetségek adják hozzájárulásaikat, hogy a mérkőzések a fővárosban kerüljenek lebonyolításra.

Tudomásul vette a bizottság Románia felvételét és szereplését a Középeurópai Kupában, továbbá a FIFA azon átiratát, amely szerint a román válogatott starthoz áll az 1938. évi futballvilágbajnoki tornán. Egyszermind elhatározták, hogy amennyiben Egyiptommal nem jöhetne létre megegyezés egyetlen Bucurestiben lebonyolításra kerülő meccsre vonatkozóan, úgy ajánlani fogják az egyiptomi futballszövetségnek, hogy egy-egy meccset játsszanak Egyiptomban, illetve Romániában. Az első meccsre ez év októberében kerülne sor

(kezd tulzsúfolni lenni az októberi műsor!), a második pedig jövő év áprilisában lenne lebonyolítva.

A Benes-kupával kapcsolatosan még elhatározták, hogy a csehszlovákok elleni revans a bucuresti-i 1:1-ért jövő év május 8-án kerül lejátszásra Prágában.

Felmerült az a terv is, hogy a Benes-serlegmérkőzésekkel kapcsolatosan a résztvevő országok B) csapatai is játszanak egymás ellen. Amennyiben az atlétikai szövetséggel sikerül az illetékes futballforumnak megegyezést létesíteni, úgy az atlétikai Balkán játékokkal együtt Jugoszlávia B) és Románia B) csapatai bonyolítanak le meccset. Ha a megegyezés nem jönne létre, úgy a két ország B) válogatottjai Ploestiben meccselnének egymás ellen.

Ezek voltak azok a határozatok, amelyek megelőzték azt a szerencsétlen határozatot, hogy a jövőben a nemzeti bajnokság A) csoportját két tizes szériában bonyolítsák le. Miután az ország, főként Ardeal—Erdély vezető egyesületeinek elhatározott szándékuk, hogy ilyen körülmények között nem vesznek részt a bajnokságban, mivel a biztos tönkremenetelt elkerülni akarják, valószínű, hogy illetékes helyen módosítani fogják az Ardeal—erdélyi futballt csirájában megfojtó meg gondolatlan határozatot.

Macean Nicolae vezeti a CAMT—AMEFA-mérkőzést

A tulajdonképpeni „őszi“ futballszezon a vasárnapi CAMT—AMEFA meccsel veszi kezdetét, amelyet Macean Nicolae fog vezetni. A törpe-bajnokságban vasárnap szintén teljes forduló bonyolítanak le, amelynek bíródelegálását ugyancsak alant adjuk:

Barátságos mérkőzés:

Gloria-pálya: CAMT—AMEFA, 18.00 órákor, bíró: Macean, határbírók: Munteanu és Ipsiilanti.

Törpe bajnokság:

Gloria-pálya: 8.30 órákor, Juventus—Intelegerea, bíró: Luțai.

9.45 órákor, SGA—Olimpia PTT, bíró: Marienut.

15.45 órákor, Gloria—USA, bíró: Mara.

17.00 órákor, Tricolor—AMEFA, bíró: Schwarz.

CAA-pálya: 9.15 órákor, Unirea—Hakoah, bíró: Gábor.

10.30 órákor, CAA—Transilvania, bíró: Ardelean Ioan.

Kijelölték az atléták válogatott-keretét

Bucuresti. Még hat hét választ el ugyan bennünket az atlétikai Balkán-játékoktól, az atlétikai szövetség szűkebbkörű intézőbizottsága máris kijelölte a válogatott-keretet. Ennek tagjai a következők:

Ghițescu, Kovács, Lazar, Nemetz, Krupka, Lapusan, Negru, Maesciuc, Biró I., Biró H., Katona, Gurau, Stoichitescu, Lupan, Popovici, Eilhardt, Alexandrescu, Csáklány, Talski, Necula, Dietrich, Iordache, Crăciun, Nemes, Manea, Dinu, Cristea, Vamanu, Slobozeanu, Spaniol, Leis, Brenndorfer, Lahny, Ionescu, Crum, Kreisel, Herold, Paveliuc, Jekel, Calistrat, Mathias, Hockel, Radu Ionita, Borcoman, Herszényi. A bizottság egyébként jóváhagyta az augusztus elejére tervezett két nemzetközi versenyt, amelyen magyar atlétákon kívül jugoszlávok is részt vesznek. Ezek a versenyek egyúttal válogatóverseny jellegével is bírnak fognak.

O Gloria—Kadima Camarasescu-kupaküzdelem Aradon. Szombaton és vasárnap bonyolítják le a Gloria teniszpályán a Gloria és a Kadima (Timisoara—Temesvár) játékosai kö-

zött a Camarasescu-kupaküzdelmeket. A Kadima részéről: Ungár, Barta és Somló, míg a Gloria részéről: dr. Crăznic, és Tereanu indulnak a versenyen.

A CAMT—AMEFA-mérkőzés

az őszi szezon első komoly erőpróbája lesz az aradi munkáscsapatnak, a Timisoara—temesvári együttes ma a nyugati liga legerősebb együttesének számít, hiszen csak legutóbb is imponáló fölénnyel verte a Ripensia csapatát, az együttesnek ma komoly és megbízható játékosgárdája van és ugyilátszik, a jövő bajnokságban előkelő szerepet fog betölteni.

Az AMEFA még edzéseinek elején tart, de a régi játékosgárdája változatlanul megvan, így tehát hisszük, hogy komoly, szép küzdelmet kapunk az aradi munkáscsapatától is, minden remény megvan arra, hogy az aradi sportközönség egy évezetes mérkőzésnek lesz részese.

A Timisoara—temesvári munkások ugyanazzal a csapattal indulnak, amely a Ripensia készítette megadásra, az AMEFA egy pár poszton kipróbál új játékosokat, a vezetőségnek nagy reményei vannak, hogy ezen az erőpróbán az új játékosok beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. Kipróbálásra kerül többek között Murza, a Délamerikából visszatért centerjátékos is, aki az utóbbi edzésekben igen jól mozgott, most a vezetőség látni akarja egy komoly mérkőzésen, ahol a játékos megmutathatja képességeit.

A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés, az AMEFA szombat reggeltől elővételi pénztárt állít fel a Szabó Albert-cégnél, ugyszintén vasárnap délelőtt a Fehér Kereszt előcsarnokában. Az egyesület vezetősége felhívja a tagok figyelmét, hogy kedvezményes jegyet csak a tagigazolványok ellenében szolgáltatnak ki a pénztárak, tehát kéri, hogy a jegyváltás alkalmával a tagigazolványokat mutassák fel a pénztáraknál.

O Chinezul FC Timisoara az új Timisoara—temesvári alakulat. A Timisoara—temesvári városvezetőség kezdeményezésére alakult sportegyesület fuzionált a Chinezul-ILSA-val és az új egyesület „Chinezul FC Timisoara“ néven fog szerepelni a bajnokságban. Az új egyesület egyelőre „békén hagyja“ a Ripensia városi tisztviselő játékosait, akik megmaradhatnak egyesületükben, míg szerződésük tart.

5
TULAJDON-
SÁGA:

1. Legjobb
2. Legszebb fény
3. Ápolja a bőrt
4. Dus szín-skála
5. Legolcsóbb

Osszeállították az AMEFA csapatát

Arad. A pénteki edzés után összeállították az AMEFA csapatát, amely a következő:

Sadovschi—Kovács, Buibas—Szurgyi, Szabó, Szaniszló II.—Cucula, Léb, Perneki (Mursa), Praszler, Batrin.

Eszerint a rendes csapat játszik Mursával megerősítve. Szó van arról is, hogy a CAMT elleni mérkőzés közben kipróbálnak még próba-játékosokat is.

A KK-teniszverseny állása

A Középeurópai tenisz-kupa versenyben a lengyel—olasz meccs előtt a táblázat így fest:

1. Csehszlovákia	1	1	—	—	5:1	15:6	2
2. Jugoszlávia	1	1	—	—	4:2	18:5	2
3. Lengyelország	1	1	—	—	4:2	13:9	2
4. Magyarország	2	—	1	1	5:7	23:24	1
5. Ausztria	2	—	1	1	5:7	16:32	1
6. Olaszország	1	—	—	1	1:5	6:15	—

UJ KÖNYVEK

*

Balázs Ferenc utolsó regénye „A zöld árvíz“ a Szépmíves Céh kiadásában. A fiatalon elhunyt transilvaniai író első regényében egy itteni kis magyar falu életét mutatja be. Könyvét hasonló tárgyú művekből sajátos és hosszú népvetől munka leszűrt tapasztalatain felépült falu-szemlélete különbözteti meg. A különböző népviseletek színes öltönyébe öltöztetett falu Balázs Ferenc regényében a maga mindennapi szürke darócában jelenik meg, de ez alól a hétköznapi ruházat alól annál teltebben és egészségesebben domborodnak ki az ősi, paraszti életérő acélos izmai. Ezek az izmok legyőzik a falut veszélyeztető külső és belső ellenséget egyaránt és még mindig marad erejük arra is, hogy a verejtékkal feltört ugarba jövőt csirázó fagyvakat hintsenek. A falu, mint közösség, bevehetetlen! — ez a regény végső kicsengése és egyúttal az író hite is, aki felismerte és sok év tapasztalatán át megtanulta becsülni a falu sziklavárként dacoló ellenállóképességét. Mindezt megragadó és fordulatosan vezetett mese keretében mondja el nekünk az író, aki a „Zöld árvíz“-ben így nemcsak tanítást, de zavartalan és nemes szórakozást is nyújt olvasóinak. Az izléses címlapot Vásárhelyi Z. Emil rajzolta. Balázs Ferenc: Zöld árvíz című könyve 100 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj—Kolozsvár. Kérje az Erdélyi Szépmíves Céh kiadványainak jegyzékét.

Erdel Ferenc: „Futóhomok“. A „Magyarország felfedezése“ című sorozat, melyet Féja Géza szenzációs munkája, a „Viharsarok“ nyitott meg, most újabb kötettel folytatódik. Erdel Ferenc, a legképzettebb fiatal magyar szociográfusok egyike, aki egyben kiváló gyakorlati ember is, egy nagy termelőszövetkezet vezetője, a Duna-Tiszaköz népének sorsát és mai életét rajzolta meg „Futóhomok“ című könyvében. A Duna-Tisza közének futóhomokját ma már nagy részben megkötötte az emberi munka, a termelő tehetség és a szikkből nagy gazdasági kultúrával bíró, varázsos szigetek emelkednek fel. De a társadalom mégis futóhomokra van építve mindaddig, míg e tájon oly biztatón nyilvánuló népi erők fel nem szabadulhatnak teljesen. E kötet gazdag színekkel festi elénk a Duna-Tiszaköz sokféle, sokarcú társadalmát, azt, amit e társadalom elért és amit még el kellene érnie. Egy varázsos, nagy energiákat rejtő világ a maga fényből és árnyból szőtt valóságában bontakozik elénk e rengeteg problémát megfűző és kimondó bátor könyvből. Erdel Ferenc Futóhomok című könyve most jelent meg az Athenaeum kiadásában, ára füze 139 lei, vászonkötésben 165 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj—Kolozsvár. Féja Géza: Viharsarok második kiadása ugyanezen az áron újból kapható. Kérjen teljes jegyzékét.

Legújabb jelentéseink:

Mironescu — az új külügyminiszterjelölt

Bucurestiből jelentik: A Capitala című lap cikkében foglalkozik a belpolitikai helyzettel és megállapítja, hogy mértékadó körök véleménye szerint kormányváltás esetén Mironescu lesz a külügyminiszter. Mironescu különben külföldön van s utja informatív jellegű — írja a lap. — Akár nemzeti-parasztpárti, akár koalíciós, vagy választási kormány alakul, mindenképpen Mironescu látja el a külügyi tarcát — fejezi be cikkét a fővárosi estilap, amelynek híradása élénk feltűnést keltett.

Három bucuresti-i nő vakmerő rablási kísérlete egy amerikai kereskedő ellen

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az északi pályaudvaron különös körülmények között akartak kirabolni egy amerikai kereskedőt. A pályaudvar peronján tartózkodott Caciomacov Atanasie amerikai kereskedő, akinek három nővel összetűzése támadt. Néhány pillanattal a veszekedés után megdöbbenve állapította meg, hogy a három nő a veszekedést csak azért rendezte, hogy őt kirabolják. Éppen abban a pillanatban kapta meg az egyik nő kezét, amint zsebébe nyúlt és onnan kiemelte 75.000 leit és 2000 dollárt tar-

talmazó pénztárcáját. Az előhívott rendőr mindhárom nőt bekísérte a rendőrségre, ahol megállapítást nyert, hogy valamennyien régi ismerősei a rendőrségnek és nem egyszer kerültek összeütközésbe a törvénnyel. Alexandrina Niculescu, Dumitru Dumitrescu és Singureanu Florica a három jólismert tolvaj. Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy a fővárosi „Silvestru” templomban történt betörést is ők követték el. A három nagystíli tolvajot kihallgatásuk után letartóztatta a rendőrség.

Bucurestii hiradás az etnikai kisebbségek közös választási frontjáról

BUCURESTIBŐL jelentik: A „Capitala” úgy értesült, hogy a Romániában élő etnikai kisebbségek vezetői közös kisebbségi blokk alakítását tervezik, amely a közeledő választások alkalmával lépne életbe. A tervet a bucovinai ukrán kisebbség vezetői vetették fel és annak megvalósítása érdekében már több megbeszélést tartottak.

Tiltakoznak a transilvaniai futball-csapatok a nemzeti bajnokság új tervezete ellen

Memorandumot intéznek a nemzeti bajnokság vezetőihez, a régi rendszer fenntartását kérve

Timisoara—Temesvárról jelentik: Timisoara—Temesváron a Lloyd-kertben péntek este tiltakozó ülést tartottak Iuga Liviu dr. meghívására a nemzeti bajnokság új tervezete ellen a transilvaniai egyesületek képviselői. Az értekezleten a Gloria, az AMEFA., a CAO., a Phoenix, valamint a Ripensia és a Chinezul megbízottai vettek részt.

Több felszólalás után az egybegyűlteket úgy határoztak, hogy

közös emlékiratot dolgoznak ki, amelyben kifejezik tiltakozásukat a nemzeti bajnokság tervezett új beosztása ellen, egyben pedig az eddigi rendszer megmaradását kérik.

Emlékiratukban arra kérik a nemzeti bajnokság irányítóit, hogy az őszi programot mindaddig ne állítsák össze, amíg a transilvaniai egyesületek tiltakozása érdemében letárgyalásra nem kerül.

Ezután kötelezettséget írtak alá, amelynek értelmében a mozgalomból származó költségeket közösen vállalják.

Iuga dr. az emlékirattal Cluj—Kolozsvárra utazik, majd pedig Bucurestibe folytatja útját és itt az emlékiratot átadja Tilea Viorelnek. Abban az esetben, ha az emlékirat nem járna eredménnyel, a jövő hétre újabb tiltakozó értekezletet hívnak össze, ezuttal Bucurestibe.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-: Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS

„Jó élet” jelígre levél van a kiadóban, kérjük átvenni. 3843

HÁZASSÁG

Független, csinos, 26 éves művelt úriember, hárommillió készpénz, emeletes házhoz hozománnyal férjhezmeune. Erdek ödönnek arcképet megküldi. Bizony Ferec hazasságközvetítő irodája Timisoara. 3795

ALKALMAZÁS

FIATAL fűszerkereskedő segéd és egy kifizető azonnali felvételük. Kohn-fűszerüzlet, Luther-templommal szemben. 3841

PERFEKT szobaleány azonnalra, esetleg eljegyzésre felvételük. Holländer, Str. Cloșca 7. 3842

NEMET kisasszonyt keresek 15 hónapos gyermek mellé. Cim a kiadóban. 3846

Főznitudo mindenest keresek. Cim a kiadóban. 3847

Az aradi piacon másfél évtizede bevezetett úgynök, bármilyen szakmabeli jutalékos képviselőt keres. Cimeket „Megbízható” jelígre a lap kiadóhivatalába kér. 3849

Kiadó augusztus 1-re ióteren különbejárati üres szoba, folyóvízzel, Cim a kiadóban.

Földszinti három uccal szoba, modern, összkomfortos urilakás augusztus 1-re kiadó. Str. Consistorului 29.

Főpostával szemben, parkos udvarban, kétszobás, erkélyes lakás kiadó. Str. Brătianu 18.

LAKÁS

Kiadó a ióteren, irodának is igen alkalmas, különbejárati butorozatlan szoba. Cim a kiadóban. 3199

Törvényszék mellett, murespartii v. l. lábán, modern 1. emeleti 2 szobás lakás minden mellékkeliséggel, azonnalra vagy későbbre is kiadó. Str. Dumbrava Roșie 27. 3696

4 szobás elegáns uccal lakás újonnan átépítve, kiadó. Str. Consistorului 3. 3848

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset

elutazás, költözésközből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolok lakásban es padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-ucca 5 Steiner Sándor.

Figyelem! Figyelem! Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban

Írógép, hálószobák 4500 leitől, pianinok 9000 leitől, kombinált festett szekrény, bel- és külföldi összekötő szőnyegok, varrógépek, antik iacillár, modern ebédő Zalogtárgyak közvetítését a veünk ő szakköztetésben álló timisoarai zálogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat oleson eszközölünk. — Zalogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Eliz-palota.

FEKETE piano, használt, jó állapotban, megvételre kerestetik. Cim: Arad, Str. Consistorului 44.

INGATLAN

Eladnám, vagy eloszerelném podgoria-12 kat. hold gyümölcsös és fele szőlő, komplett 4 szobás berendezett kolnámat, városi házért. Cimeket kérem a kiadóhivatalba. 8831

KOLONFÉLÉK

Üzlethelyiség, kétszobás lakással, kiadó. Bovebbet Strada Mejanu 13.

Beraktározási raktárban, tökéletesen tiszta helyiségben, lakásberendezések oleson beraktározhatók, melyekre előleget is folyósítottak, butorpakko ást és e-adást vállalok. Rendkívül oleson eladó komplett ebédő, nagy üvegfal, őrízobadivány 4 fotellel, csillárok, asztal, könyv-e ager. Str. Moise Nicoara 9—11.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JULIUS 24.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, utána időjárásjelentés. 19.03: A „Mihai Viteazul” gárdaezred fuvózenekarának szórakoztató hangversenye. Vezényel: Lt. Giurgiu. Műsor: Scheletti: Gárdainduló, Ohlsen: Lótuszvirágok. Wallace: Maritana-részletek, Steinbach: Apstein: vasárnap. Horceag: Nocturn, Paschil: Románia virága, Ketelbey: Kolostorkertben, Tannhäuser. — 20.20: Rádióegyetem. Dr. Ion Câmpeanu tudományos előadása. 20.45: Román dalok. Éneklő: Ion Lucian. 21.15: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Mihail Dala. 22.20: Sport. Hírek. — 22.45: A Ionel Giurgiu-zenekar szórakoztató hangversenyének közvetítése.

se a „Modern”-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. — 11.20: Somly Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: Mit nézzünk meg? 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Akom Lajos férfiötöse. 13.45: Hírek. 14—15.30: Bohrandt Lajos és Weidinger Ede szalonzenekara. Közben kb. 14.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés. 15.40: Hírek. 16: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.40: A bayreuthi ünnepl játékok alkalmával Wagner Lohengrin című 3 felvonásos zenedrámájának közvetítése Bayreuthból. — Az I. felvonás után kb. 18.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Közben kb. 19: A családi munkabér. 19.45: Mit üzen a rádió? 20.15: Hanglemezek. 21.20: Hírek. 23.05: Jávör Sándor jazz-zenekara játszik. 24: Vidák József és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19: Wagner „Lohengrin” c. zenedrámájának közvetítése Bayreuthból. (II. felvonás). 20.50—21.15: Mezőgazdasági félóra. 21.20—22.20: A rádió szalonzenekara. Utána hírek.

Belgrád. 13: Népdalok. 14.15: Rádiózenekar. 18: Versek. 18.20: Népdalok. 19: Rádiózenekar. 20.50: Komarewska énekesnő operettalokat énekel. 21.20: A nap hangjai. 22: A „Lohengrin” Bayreuthból.

Bécs. 8.10—9: Komoly lemezek. 11.50: Tiroli dallamezek. 13: Harangszó. — Szimfonikus hangverseny. 14.10: Szimfonikus lemezek. 15: Lehmann szopráni lemezei. 19: Rádiózenekar. 21: Harangszó valamennyi templomból. 21.30: Szimfonikusok. 23.40: Mahler: II. szimfonia lemezek.

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főkiadásában.